

způsobem, kterým by bylo co nejvíce chráněno zdraví pomocných dělníků. K provedení tohoto ustanovení — rovněž majitele živnosti osobně zavazujícího — byly vydány všeobecné předpisy k ochraně zdraví a života pomocných dělníků nařízením z 23. listopadu 1905, čís. 176 ř. z., kterých musí býti podle § 1, odst. 1 bezpodmínečně dbáno a která tudíž předepisují nejmenší míru opatrnosti a povinnosti uložené majiteli živnosti. Odst. 21 posléze uvedeného ministerského nařízení stanoví pod nadpisem »Umělé větrání«, že v závodech, v nichž se vyvíjejí škodlivé plyny, páry nebo dýmy, mají býti opatření k zamezení nepříznivých vlivů a je-li toho třeba, mají býti plyny odssávány na místě jejich vzniku. Odstavec 23 pak nařizuje používání ochranných masek při práci s jedovatými výpary. Stejně náleží majiteli podniku, aby se postaral o živnostenské schválení provozovny, nařízené v § 25 živn. řádu pro podniky tam uvedené a v §§ 7 a 8 nař. čís. 83/1935 Sb. z. a n. výslovně pro podniky toho druhu, jakým byl podnik obžalovaného. Rozsudek zřejmě připouští, že místnost, o níž jde, nebyla schválena živnostenským úřadem a že nebylo v ní ochranných opatření, která jsou zmíněnými předpisy nařízena. Poněvadž povinnost k jejich zřízení a k vyžádání schválení místnosti, bylo-li třeba, náleží majiteli živnosti podle zvláště vyhlášeného předpisu živnostenského řádu, není zásadně na závalu odpovědnosti obžalovaného B., že v jeho závodě byly činny odborné osoby v rozsudku uvedené, z nichž Ing. R. byl, jak plyne ze spisů, zetěm tohoto obžalovaného. O vyloučení jeho odpovědnosti za nedostatek schválení provozovny, pokud se týče používání její v nezajištěném stavu před povolením a bez žádosti za povolení, — na podkladě které by byly živnostenské úřady podle povahy věci nařídily ochranná opatření a upozornily tak na to, čeho zákonné předpisy a povaha provozu vyžadují k zabezpečení dělníků — mohlo by býti uvažováno, kdyby byl poměr některé z uvedených osob v podniku obžalovaného B. takový, že by jim uložena byla povinnost ke splnění příkazů živnostenského řádu, k úplnému výkonu práv majitele a k plnění jeho povinností a kdyby vedle plné moci měly též samy k dispozici prostředky, aby skutečně mohly vyhovětí zákonným nebo podobným příkazům (Sb. n. s. tr. č. 389). V tomto směru však rozsudek, který ani neuvádí, kdy jmenované osoby byly ustanoveny, neobsahuje žádných bližších zjištění. Zprošťuje-li pak přes to obžalovaného z důvodu uvedeného výše pod č. 1, je právně mylný a je mu důvodně vytýkán v tomto bodě zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. — — —

Čís. 6347.

Zvláštním prospěchem ve smyslu § 486 b), čís. 3 tr. zák. je každá hmotná výhoda, kterou se zmenšuje újma hrozící věřiteli z vyrovnání, ať již byla poskytnuta přímo nebo zastřené (u příležitosti jiné, jinak dovolené smlouvy); nemusí záležeti v poskytnutí úplaty v hotovosti nebo záruky.

Přečin podle § 486 b), čís. 3 tr. zák., druhý případ, je dokonán již tím, že pachatel úmyslně přislíbí věřiteli zvláštní prospěch za souhlas s vyrovnáním. Nezáleží na tom, zda věřitel slib přijal, zda souhlasil s vyrovnáním vůbec, nebo zda s ním souhlasil jen na základě slibu nebo jiných pohnutek.

(Rozh. ze dne 6. června 1939, Zm II 121/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem rejdu za vyrovnacího řízení podle § 486 b), č. 3 tr. z.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost, uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281, č. 5, 9 a), 10, 11 tr. ř., není v žádném směru oprávněna.

Stěžovatel vytýká rozsudku neúplnost, nejasnost a odpor se spisy (§ 281, č. 5 tr. ř.), správně jen neúplnost spočívající v tom, že rozsudek nepřihlédl k výpovědi svědka N., pokud tento udal jednak, že družstvo dospělo po domluvě a uvážení k názoru, že bude výhodnější, bude-li hlasovati pro vyrovnání, ježto by ztratilo stejně, i kdyby hlasovalo proti, a že chtělo dáti obžalovanému možnost, aby dále na statku hospodařil, a pokud dále svědek potvrdil, že obžalovaný neslibil úplatu v hotovosti nebo záruku.

V obou těchto směrech jde však o okolnosti nerozhodné a proto nemusil k nim rozsudek přihlížeti. Trestný podle § 486 b), č. 3 tr. z. je pachatel již tehdy, přislíbí-li věřiteli úmyslně za souhlas s vyrovnáním mimořádný (správně zvláštní) prospěch a nesejde na tom, zda věřitel dal souhlas k vyrovnání vůbec anebo jen na základě takového slibu, nebo zda se k tomu rozhodl z jiných důvodů a pohnutek a jakých. Je tedy lhostejné, zda se družstvo rozhodlo dáti souhlas k vyrovnání na základě jiných úvah bez ohledu na slib stěžovatelův.

Zvláštní prospěch nemusí záležeti nutně v poskytnutí úplaty v hotovosti nebo záruky. Prospěchem takovým je každá vyrovnacím dlužníkem věřiteli poskytnutá hmotná výhoda, kterou se zmenšuje újma věřiteli z vyrovnání hrozící, bez ohledu na to, zda se to děje přímo, na př. větší kvota, nebo zastřeně u příležitosti jiné, jinak dovolené smlouvy. Slíbil-li tedy stěžovatel družstvu, že mu bude hleděti škodu nahraditi ve zboží, zlepšil-li se jeho postavení, jak rozsudek bez odporu zmateční stížnosti zjistil, nemusel rozsudek přihlížeti k další nerozhodné části výpovědi svědka N., že obžalovaný neslibil družstvu úplatu v hotovosti nebo záruku.

Při uplatňování důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9 a) tr. ř. nevychází stěžovatel zčásti z celého souhrnu skutkového základu nalézacím soudem zjištěného (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.), pokud tvrdí, že nešlo o zvláštní prospěch, ježto obžalovaný měl na mysli jen další obchodování s družstvem, neboť zmateční stížnost tu pomíjí zjištění naléza-

cího soudu, že obžalovaný slibil, že bude hleděti družstvu n a h r a d i t i š k o d u ve zboží, při čemž je nerozhodno, že nebylo výslovně zjištěno, že sliboval dodati zboží zdarma nebo lepší jakosti nebo za nižší cenu, neboť ve slibu náhrady škody jest již obsažen slib zvláštního prospěchu. Není proto zmateční stížnost provedena v této části podle zákona.

Jinak je z téhož důvodu zmatečnosti uplatněná zmateční stížnost bezpodstatná. Shora bylo již uvedeno, že nezáleží na tom, zda se věřitel rozhodl k souhlasu s vyrovnáním na základě slibu dlužníka nebo jiné osoby (pachatele), nebo na základě jiných úvah, když k skutkové podstatě řečeného přečinu stačí pouhý příslib zvláštního prospěchu bez ohledu na to, jak se věřitel při hlasování zachová.

Rovněž neprávem se domáhá stěžovatel na základě důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 10 tr. ř., aby čin byl kvalifikován jen jako pokus přečinu podle § 486 b), č. 3 tr. z. Stěžovatel je na omylu, domnívá-li se, že čin je dokonán teprve tehdy, když věřitel slib přijme a že do té doby jde jen o jednání vedoucí ke konečnému ujednání s věřitelem (pokus). Podle slov zákona je považovati čin za dokonáný již slibem zvláštního prospěchu a není třeba, aby došlo k dohodě nebo přijetí slibu věřitelem. Přijetí nabídky věřitelem je pro posouzení činu toho, kdo prospěch slibuje, zcela bez významu a čin je proto na straně slibujícího dokonán již tím, že příslib učiní, kdežto přijetí slibu věřitelem má význam jen pro posouzení trestnosti tohoto, nikoli slibujícího.

Čís. 6348.

Ustanovení § 14 d) zákona čis. 50/1923 Sb. z. a n. (ve znění vládního nařízení čis. 20/1939 Sb. I.) je přísnější než ustanovení § 14, čis. 5 zákona č. 50/1923 Sb. z. a n., na jehož místo nastoupilo.

Nelze ho proto podle zásady vyslovené v čl. IX uvoz. pat. k trestnímu zákonu (platné pro všechny předpisy hmotného trestního práva, pokud nový zákon neustanovuje jinak) užítí na čin spáchaný předtím, než nabylo účinnosti.

(Rozh. ze dne 6. června 1939, Zm II 123/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal v neveřejném zasedání o zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem hanobení národa podle § 14 d) zákona čis. 50/1923 ve znění vládn. nař. čis. 20/1939 Sb. I., takto právem:

Podle § 290 tr. ř. se zrušuje napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem hanobení národa podle § 14 d) zákona čis. 50/1923 ve znění vládn. nař. čis. 20/1939 Sb. I., v důsledku toho se zrušuje též ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisících a nalézacím soudu se ukládá, aby ve věci znovu jednal a rozhodl. Zmateční stížnost obžalovaného a jeho odvolání z výroku o trestu a z výroku o nepodmíněném odsouzení odkazují se na toto rozhodnutí.